

Jeszenszky Zsolt: Muszáj boldognak lenni karácsonykor?

2023 december 24. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása
Még nincs értékelve

Mérték

Mert ne legyenek illúzióink, s ne áltassuk önmagunkat a címben feltett kérdéssel: sokan nem azok.

Jézus nemcsak a halált, de a félelmet és a sátánt is legy?zte.

Természetesen elnézést azoktól, akik igen. Akik szeretteik körében töltik az ünnepet, s nemcsak az ajándékoknak örülnek, hanem valóban egymásnak is. És nemcsak azért, mert ilyenkor ezt kell, ez ildomos, így a helyes. Nemcsak széles, de üres mosollyal, esetleg egymást teátrálisan ölelgetve, hanem ?szinte, mély szeretettel és hálával. Egymás felé, és – merjük kimondani – Krisztus felé is.

Hiszen a karácsony Krisztus születésének ünnepe. És Krisztus azok számára is megváltást hozott, akiknek épp nincs nagy kedvük ünnepelni. Vagy akár egyenesen valamilyen tragédia érte ?ket. Karácsonykor különösen fájó lehet egy családtag elvesztése, de a puszta egyedüllét, a kilátástalanság vagy akár olyan – els?sorban pszichológiai kontextusban felbukkanó – helyzetek is, mint a sima kudarc, vagy frusztráció, mind-mind elegend? ok lehet ahhoz, hogy valaki a háta közepére kívánja a karácsonyt. Amikor mindenki (látszólag) boldog, az azt megel?z? napokban-hetekben a vásárlási láztól pedig (láthatóan) feszült.

Valódi sorscsapás (például haláleset) esetén nyilván megért?k vagyunk azzal szemben, akit nem hat át az ünnep boldogsága. De ne törjünk pálcát azok felett sem, akikr?l úgy gondoljuk, indokolatlanul szomorúak, ok nélkül „haragszanak” a karácsonyra. Mindenkinek a saját sztorija a legfontosabb, azt éli át, amiatt érzi magát jól vagy rosszul.

Persze a nagy jólétben hajlamosak vagyunk úgynevezett els? világbéli, vagyis olyan problémákat kreálni magunknak, amelyek fel sem merülnek a világ azon részein, ahol az emberek az alapvet? szükségleteikben (élelem, víz, f?tés, biztonság stb.) szenvednek hiányt. És ezek a (posztmodern) problémák néha nevetségesnek is t?nhetnek. (Amikor egy lila hajú egyetemista azon derpeg, hogy valamely diáktársa az övét?l eltér? nézeteket képvisel, és ezzel a biztonságérzetét veszélyezteti, az ilyen és hasonló esetek nemcsak nevetségesnek t?nnek, hanem tényleg azok is.) Vannak azonban valós, érthet? okok, helyzetek is, amik ugyan nem tragédiák, sorscsapások, de mégis nagyon nehezen viseljük, rosszul éljük meg ?ket, s karácsony környékén különösen fájók tudnak lenni.

Mégis, épp a karácsony üzenete lehet a válasz ezekre a problémáinkra (lelki) fájdalmainkra. Mert a karácsony üzenete valójában nem az, hogy minden szuper és jó, gondolkodj pozitívan, örülj az ajándékaidnak stb. Hanem hogy Krisztus eljött, és megváltott minket. De mit is jelent ez a megváltás?

Vígaszt és reményt. Egyrészt, hogy ha b?nt követtünk el, vagy akár egyszer?en csak hibáztunk, azzal nem ítéltük magunkat örök kárhozatra. (Kevésbé er?s hit?ek kedvéért: örök lelkiismeret-furdalásra, önostorozásra stb.) Hogy nem vagyunk elveszett (és elcseszett) emberek. Hogy nem d?lt össze a világ. Másrészt, hogy van kiút. Hogy a fájdalom el tud múlni. Hogy a problémáinkra létezik megoldás. Hogy a minket kínzó kérdésekre megtalálhatjuk a válaszokat.

Nagyon fontos azonban: Krisztustól nem a választ kapjuk, hanem a vigasztalást. A válaszokat nekünk kell megkeresnünk. Persze az is igaz, hogy sokszor nem is keressük a válaszokat a saját életünkre. Ezáltal nem keressük Isten útját. Ami a valódi utunk. Az út, amit a lelkünk kijelölt magának, miel?tt megszülettünk; amikor még egyek voltunk Istennel.

Életünk során persze rengetegszer lázadunk Isten ellen. Amivel nem (csak) vele szemben követünk el b?nt, hanem leginkább magunkkal szúrunk ki. Mert az általa kijelölt út bár els?re nehéz („menj be a keskeny kapun” – mondja Krisztus a Hegyibeszédben), de valójában csak rálépni az. Mert a kényelmes, megszokott dolgok feladásával járhat. Ha már ráléptünk Isten útjára, ott már egyáltalán nem érezzük nehéznek. De hogy tudományosabb hasonlatot is hozzak: a fizikában a részecskék mindig a legalacsonyabb energiaszint? állapotra törekszenek. Viszont van, hogy ahhoz, hogy ezt elérjék, a jelenlegi alacsony szintjükr?l el?ször egy magasabb energiájú állapoton kell átmenniük, és csak aztán tudnak egy még alacsonyabb állapotba kerülni. Vagyis: ahhoz, hogy a „völgyb?l” eljussanak a következ?, még mélyebb völgybe, el?tte meg kell mászniuk egy „hegyet”.

És néha nekünk is épp egy hegyre van szükségünk. Mert az életünk zajlik a maga medrében, hozzászoktunk, nem szívesen változtatunk. De ahogy Andrews Matthews is írta Hallgas a szívedre cím? nagy siker? „self help” könyvében (hogy ismét olyan példát hozzak, amivel a kevésbé hív?k is könnyebben azonosulnak): ha nem jó úton járunk, az univerzum kavicsokkal dobál minket. Ha nem vesszük észre, akkor kövekkel fog. Ha ezekre sem figyelünk, akkor sziklákkal. Végül egy hegyet vág hozzánk. Ez a hegy az, ami rákényszerít minket a változtatásra. És ez a hegy fájdalmas lehet.

Karácsonykor különösen annak érezhetjük. De ilyenkor ad er?t Krisztus, hogy megmásszuk. A „hegy” kényszerít

rá minket, hogy egyáltalán meg akarjuk keresni a helyes utat. A fájdalom hozza az akaratot a keresésre, Isten vígasza pedig képessé tesz rá. A válaszokat aztán nekünk kell megtalálnunk. Mert Isten nemcsak útmutatást adott, de szabad akaratot is.

És szerintem ennek nem tulajdonítunk kell? jelent?séget. Sokszor még az elkötelezett hív?k sem. Hogy szabad akaratunk van dönteni, hogy Isten útját – nem csak a parancsolatokban, Bibliában el?írt utat, de a számunkra kijelölt, személyes utat is – követjük, vagy a sátán útját. Ezt nevezi Pál Apostol keresztény szabadságnak. És persze ez a szabadság az, amit a sátán leginkább el akar venni t?lünk. ? ugyanis függ?vé tesz minket. Sok-sok hamis ígérettel, szivárványszínbe csomagolt, álszent gonoszságokkal, a szabadság illúziójával. (Például egy nikotinfügg?vel képes elhitetni, hogy a szabadságát éli meg, amikor kimegy rágyújtani.) De önmagát még Istennek is képes kiadni, és elhisszük neki. Vagy azt is el tudja hitetni, hogy mi magunk is Isten vagyunk. Amikor annyira jók vagyunk valamiben. Vagy annyira, de annyira jó embernek érezzük magunkat, mert segítettünk, áldozatkészek, lemondók voltunk…

Az ilyen fajta elégedettség- vagy nyugalomérzet mindig csak ideiglenes. És mindig újra és újra táplálni kell, ami függ?séghez vezet. (Nemcsak például a kábítószer, de a jóemberkedés, az erényfitogtatás is egyfajta függ?ség.) A függ?ség pedig önpusztításhoz. A sátán ugyanis egyet akar: elpusztítani minket. Amit azzal tud elérni, ha eltávolít minket Istent?l, az ? útjától. Valamilyen függ?ségbe hajszol, ezáltal legy?zi a valós lényünket. De nem siet. Nem feltétlenül fontos neki, hogy azonnal pusztítson el. Mindenkinek ismeri azonban a gyenge pontjait. Van, akit arra tud rávenni, hogy kifelé forduljon, és az ürességet, a hiányérzetet, saját lelkének valódi vágyaitól, az isteni úttól való eltávolodást küls? impulzusokkal próbálja kompenzálni. Kockáztasson, kiégjen, „szétrobbanjon”, és ezzel pusztítsa el önmagát. Van, akit pedig arra vesz rá, hogy befelé forduljon, és az ürességet, hiányérzetet, a vágyait elnyomja, és ez szép lassan pusztítsa el, belülr?l.

De Krisztus gy?zött a halál felett is. A feltámadással. Az elkerülhetetlen fizikai halál után a lélek számára van további – ráadásul örök – élet, ami Krisztuson keresztül minden keresztény számára elérhet?. Jézus azonban nemcsak a túlvilágon, hanem a földi, fizikai életben is reményt jelent. Ha beengedjük az életünkbe és követjük ?t, ha rábízzuk magunkat, engedjük, hogy irányítsa az életünket, és nem szorítjuk ragaszkodva a kormányt, akkor a „keskeny kapu” után az úton már könnyedén tudunk járni, akár „szökdécselni” is.

Jó, jó, de hogyan lépjünk rá, mi van ezen az úton, igaz? Jogos a kérdés. A válasz: a szeretet. Az az állapot, amivel itt a földön a legközelebb juthatunk a menyországhoz. Egy gyerek számára ez az anyai szeretettel kezd?dik, ami még valahol az isteni szeretetnek egyfajta földi leképez?dése. Ha ezt nem kaptuk meg kell?en, abból adódnak a lelki traumáink. Erre reagálunk valahogy – megint csak habitustól függ?en „kifelé” vagy „befelé”. Ha hiányunk van szeretetben, akkor vagy megpróbáljuk csak azért is megszerezni valamilyen pótlékból, vagy feladjuk, és megpróbálunk szeretet nélkül élni. Pedig van igazi megoldás: egy másik emberrel közösen megtalálni és megélni a szeretetet. Úgy, hogy a szerelmi viszonyba behívjuk Istent, Jézust is. Azáltal, hogy az ? tanításai szerint szeretjük a másikat. Hogy betartjuk a másik felé az isteni intelmeket. Nem (csak) azért, hogy elkerüljük a b?nt, hanem a saját érdekünkben. Mert az isteni parancsok értünk születtek, nem ellenünk. Ha betartjuk ?ket, azzal a saját életünket tesszük könnyebbé – hiszen azt az utat járjuk, amit Isten kijelölt. Persze néha bukdácsolunk, de ahányszor elkerülünk egy „kátyút”, egy kísértést, utána mindig annál jobban érezzük magunkat…

Megint csak nem kell még csak hív?nek sem lenni; a pszichológia is régóta axiómaként kezeli, hogy az ember két alapvet? érzése a szeretet és a félelem; minden más ezek valamelyikéb?l ered. Öröm, önzés, harag, bármi. Mind vagy a félelemb?l, vagy a szeretetb?l jön.

Isten útja a szeretet. A gondoskodó, odafigyel?, az irányítást elenged?, önmagunkat, saját egónkat háttérbe szorító, a másikat piedesztálra emel? szeretet. A sátán legf?bb fegyvere pedig a félelem. A félelem a kontroll elvesztését?l. Attól, hogy nem mi irányítunk, vagy hogy nem vagyunk elég jók, nem tudunk megfelelni, hogy elveszünk a világban, vagy hogy elveszítünk valamit/valakit… A sátán félelmet kelt, ami ellen aztán (hamis) biztonságot keresünk (például a pénzt). Ebben viszont már ? irányít. Azt az illúziót kelti, ígéri, hogy megsz?nik a félelem. De aztán a félelmen keresztül manipulál, és a (hamis) biztonság elvesztésével tud minket zsarolni, sakkban tartani. A „félelemt?l való félelem” által köt minket gúzsba.

Jézus nemcsak a halált, de a félelmet és a sátánt is legy?zte. Ezért is annyira jó az ? útja. És ezért ne is az ünnepi forgatagban keressük a karácsonyi boldogságot, hanem benne.

Jeszenszky Zsolt - www.magyarnemzet.hu

Ajánló